MOLITE BRAĆO

LITURGIJSKI LIST ZA VJERNIKE

GODINA I — MAKARSKA 1963. — BR. 6-7

26180

SADRŽAJ

Bog je tako htio 3
Glas Kristova namjesnika 5
Čista ljepota — plemenita radost 6
Bolje je za vas da ja odem 8
Dr Ivan Merz — naš uzor 10
Smrt poznatog katoličkog radnika 12
Zašto ideš na misu 12
Crkva 13
Što je liturgija 15
Što radiš poslije pričesti 16
Odakle mu ta neobična energija 18
Obnova Crkve — obnova pojedinaca 19
Barem to je lako! 21
Diljem Crkve: Crkva u Aziji 22

S dopuštenjem crkvenih vlasti

List i prilog: 100 Din Samo prilog: 50 Din

»MOLITE BRAĆO« izdaje Interdiecezanski liturgijski odbor (ILO) po ovlaštenju katoličkog episkopata. Izlazi mjesečno. Uređuje i odgovara: Ante Miličić, Povlja, Brač. Administracija i pretplate o. Jure Radić, Makarska, Žrtava fašizma 1. Godišnja pretplata s poštarinom iznosi 1.000 din; za bogoslove 800 din. Broj tekućeg računa 437-11-70-4-7. Tisak: Novinsko-izdavačko poduzeće »Slobodna Dalmacija« - Split

MOLITE BRAĆO

LITURGIJSKI LIST ZA VJERNIKE

GODINA I · MAKARSKA 1963. · BROJ 6 - 7

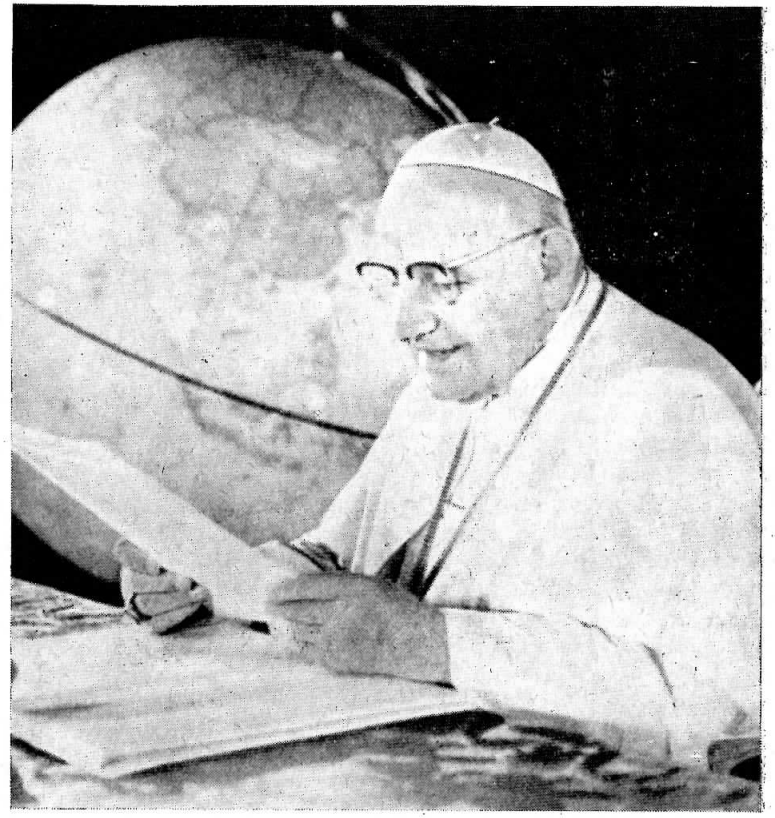

BOG JE TAKO HTIO...

Dok cijeli svijet, katolici i nekatolici, žale zbog smrti Pape Ivana XXIII, nas vjernike treba da tješi duboko povjerenje

u Božju Providnost, koja se »služi ljudima i njihovim djelovanjem, – katkada mimo i protiv očekivanja ljudi – da izvrši svoje planove«. To nam je napomenuo sam blagopokojni Papa Ivan u svom govoru na otvorenju II Vatikanskog sabora.

Zaista, može li biti bolje potvrde ovomu povjerenju u Providnost nego što nam je pruža život i djelovanje dragog pokojnika?

Tko je mogao zamisliti 1958. kad je Angelo Giuseppe Roncalli izabran za poglavara Katoličke Crkve, da će on imati takav utjecaj ne samo u Crkvi, nego i u cijelom svijetu, i to u tako kratko vrijeme.

Izabran je već kao starac od 77 godina, ali je uz staračku očinsku mudrost posjedovao u nevjerojatnom stepenu i skoro mladenačku svježinu kojom je zahvatio mnoge probleme u crkvi i cijelom svijetu.

Papa nosi naslov »Pontifex maximus«. Ta riječ je nekad prvotno značila »graditelj mostova«. Zaista u dubljem smislu njemu je to ime pristajalo. On je uspostavljao mostove između Boga i ljudi, ali je baš u tu svrhu nastojao da premosti i mnoge jazove i ponore koji dijele ljude međusobno.

II Vatikanski sabor da ništa drugo nebi postigao, već bi značio mnogo samim time što je dublje povezao katolike svih kontinenata, rasa i naroda.

Ali još više, otvorio je vrata očinske kuće i kršćanima drugih vjerskih zajednica, da u ljubavi gledaju više na ono što ih sjedinjuje, nego na ono što ih dijeli.

U bezbrojnim susretima s ljudima svih staleža, od zatvorenika i bolesnika do vjerskih i državnih poglavara, svima je dao da osjete ljubav njegovog očinskog srca – da tako upoznaju ljubav Božanskog Srca.

A njegove dvije velike enciklike (okružnice) »Majka i Učiteljica« te »Mir na zemlji« pokazale su cijelom svijetu pravi put ka rješavanju teških problema koje muče čovječanstvo.

Bog mu nije dao da dočeka završetak sabora. Pozvao ga je k sebi. U smrtnim bolovima šaptao je »Da budu jedno . . .« Žrtvu svoga života sjedinio je s Isusovom žrtvom.

Mi smo se nadali da će on još dalje voditi Crkvu. Ali Bog je drukčije odredio.

Žaleći za njim, sačuvajmo povjerenje u Providnost, uvjereni, kako je njega vodio Duh Sveti, da će tako voditi i njegovog nasljednika.

GLAS KRISTOVOG NAMJESNIKA

Tvoj glas je jak ko onaj s obala
Jordana: pokoru činite;

tvoj glas je uvijek isti ko onaj drugoga
Ivana: dječice, ljubite se;

ko onaj iz Getsemanija, miran je glas
tvoj: svi su dani dobri da se rodimo
i svi su dobri da umremo

zbog toga je Tvoj glas ispunio zemlju
i odjeknuo kozmosom

da čuva što je izgrađeno
i gradi još mnogo neizgrađena
na zemlji
i možda na zvijezdama

i zasadi križ Kristov
na vrhove gora i kontinente
svih boja
i možda na zvijezde sjajne

da mnoga nijema usta progovore:
Slava Bogu, mir ljudima.

J. B. MARUŠIĆ

»Ljudi raznih vjeroispovjesti, pače posve različitih vjera i ideologija – u Vašoj Svetosti priznali su složno najdjelotvornijega i najsjajnijega apostola mira i ljudskog bratstva i dodijelili Vam Balzanovu nagradu 1962. za mir, čovještvo i bratstvo među narodima . . .«

prof. V. A. RUIZ,
predsjednik izvršnog odbora
Komiteta Balzanove zaklade

ČISTA LJEPOTA – PLEMENITA RADOST

Vrati se, vrati, Sulamko, da ti se divimo! (Pj. nad pj. 7,1)

Vrati se, vrati, M a r i j o, da ti se divimo!

I O n a se vraća ... Vraća se svakog svibnja svake godine. Slaga tko reče, da smo neživotna, mistična religija, što se odalečila od naravi i života. Svibanj to demantira, svibanj – simbol nježne ljubavi prema Gospi, Kraljici svibnja, simbol vedrine i duhovne veličine kršćanstva.

Snažno smo osjetili ono, što je najljepše u prirodi, ustrgli smo i stavili do nogu našem svibanjskom idealu: cvijeće u prvo proljeće, mladu zelen sa livada, ruže u pupovima, sunce kad najljepše sja, život što se budi.

Okom ljubitelja i stručnjaka ubrali smo iz života poeziju proljeća, čar najljepšeg mjeseca u godini, da ga presadimo u svoj kršćanski život, da njim okitimo svoju vjeru.

Slaga tko reče, da ne znamo što je ukus i ljepota, da uživamo u razaranju i negaciji života, da smo namršteni i tmurni isposnici iz pustinje. Mi smo toliko ljepote nabacili na naše svibanjske oltare, da se s njih griju i oni, koje je lov za ljepotom ukrutio u led hladnoće i očaja.

Oko naše Gospe sve sama ljepota: pred njom kleče mala dobra djeca puna radosti i nevinosti. Njoj mi pjevamo pjesme tako ljupke i tople; Njezin oltar pliva u svijetlu, i sjaju, oko Nje svuda cvate cvijeće. — Sve je lijepo oko Nje »n a j l j e p š e m e đ u ž e n a m a.«

Slaga tko reče, da mi ne znamo ljubiti, da smo u sebi ubili srce. A mi smo od svibnja napravili izljev prave trubadurske ljubavi prema P r e s v e t o j. — Sve je toplina, sve je srce, sve je čuvstvo, sve je ljubav u G o s p i n u svibnju.

Slaga tko reče, da smo zanijekali i ponizili ž e n u. Ženin lik digli smo na oltar, pa mu se klanjamo i pjesme mu pjevamo. Klanjamo se djevičanstvu i materinstvu te Ž e n e »suncem obučene i zvijezdama okrunjene«.

Zar smo mi oni, koji se ne znaju radovati, zar smo mi začepili u svijetu sve izvore veselja, pa propovijedamo samo suze i bič? — To nam spočitavaju oni, koji grcaju u očaju iza kako su pomutili i otrovali sve izvore veselja i radosti.

Na svibanjskoj pobožnosti sva usta pjevaju, sve oči sjaju, sve duše klikću i nadaju se. S radošću ulazimo na svibanjsku pobožnost i veseli s nje izlazimo. Ako ima suza, to su suze radosti i utjehe.

Naš svibanj, naš kršćanski svibanj svakome govori, da kršćanstvo nije neka nenaravna, beživotna, nevesela vjera bez srca i bez ljubavi.

Mi volimo narav, mi razumijemo život, mi se opajamo ljepotom, mi želimo ljubiti i biti ljubljeni, mi čeznemo za radošću i srećom.

Samo mi imamo i svoje mjerilo kad govorimo o naravi, o ljepoti, o ženi.

Ljepota, kojoj se mi divimo, čista je ljepota; narav, koju mi prihvaćamo, oplemenjena je, otkupljena; radost, koju mi tražimo, razumna je, oduhovljena; Žena, kojoj se mi klanjamo, Žena ja duha; D j e v i c a — M a j k a, sveta i dobra.

Zato stupimo pred prijestô Kraljice svibnja i pozdravimo je onako, kako je Joakim pozdravio Juditu:

— Blažena Judito naša! Ti čast Jerusolima svetog,
Ti Izraelska si radost, ti dika si naroda našeg,

Ti si nam sunce i zvijezda, ti svijetliš nam danju i noću,
Ti nam junakinja prva, ti najvoliš svetu čistoću!
Stoga te Gospodnja ruka i vodila čudesnim putem,
Stoga ti slavimo ime kô spasenja našega znamen,
I tvrdo je obećanje naše, da ćemo posvuda širiti slavu Tvoju.
A narod prihvati: Jest, u vijeke vjekova. Amen. (Šarić)

M. Alajbeg

»BOLJE JE ZA VAS DA JA ODEM...«

Čudnovato nam zvuče ove riječi Isusove apostolima prije njegova uzašašća. A ipak moraju biti istinite, kad on kaže...

Zaista izgleda da je njegova vidljiva prisutnost na zemlji navodila apostole da zemaljski shvaćaju njegovo poslanje. Čak neposredno prije uzašašća pitaju ga »Hoćeš li sada obnoviti kraljevstvo izraelsko«. Uskrsnuo je, svladao je smrt, što je njemu sada svladati Iruda i Pilata, Anu i Kaifu, pa i cijelo rimsko carstvo, zauzeti vlast a njima dati položaje ministara i generala.

Isus im blago odgovara: »Nije vam dano da znate časove koje je Otac ostavio u svojoj vlasti... nego ćete primiti silu Duha Svetoga i bit ćete moji svjedoci... sve do kraja zemlje...«

***

Ne smijemo zaboraviti da je povjesni, zemaljski život Isusov bio vrlo kratak i ograničen na jedno određeno mjesto i određeno vrijeme.

Dok njegov život kao Spasitelja nije ograničen ni na mjesto ni na vrijeme; zahvaća cijeli svijet i sve ljude svih vjekova prošlih i budućih.

Njegov život kao Spasitelja tek je rekli bismo započeo zapravo na dan uzašašća. Dok je bio u Nazaretu, nije mogao biti u Jeruzalemu ili Kafarnaumu, a pogotovo ne kod nas ovdje. Ali sada kad je uzašao na nebo, sad nam je na posebni, otajstveni način postao svima bliži. Sad se sa svima može sjediniti, u Jeruzalemu i Rimu, u Splitu i u Buenos Airesu, s prvim kršćanima nekad i s nama današnjim ljudima, kao i s budućim generacijama.

On nije daleko, on je tu, i pohađa nas, ako mu otvorimo vrata svojega srca, ako svojom voljom prihvatimo njegovo djelovanje.

Sveta Gertruda je jednom zaželjela, da joj je bilo moguće da primi Isusa u goste kako su ga primile Marta i Marija u Betaniji. Najednom je osjetila nutarnji glas koji joj je rekao:

»Ja sam tu. A čim ćeš me pogostiti, što ćeš mi ponuditi?«

»Spasitelju moj, odgovorila je ona, ja nemam ništa što je tebe dostojno, ali sve što imam i što jesam, to ti nudim: uzmi što hoćeš.«

»Daj mi ključ tvoga srca.«

»Kakav ključ?«

»Tvoju volju...«

***

Da, Bog je stvorio našu volju slobodnom, i on tu slobodu poštiva: čeka da mi dobrovoljno pristanemo na suradnju s njim.

U otajstvu spasenja, u otajstvenom životu Isusovom, mi treba da sudjelujemo dobrovoljno.

»Evo ja stojim pred vratima i kucam...«

Duh Sveti koji izlazi od Oca i Sina, dolazi u naše duše po krštenju i tako nas sjedinjuje s Isusom, jer je u njemu i u nama.

A od naše suradnje s njime ovisi u kojoj ćemo mjeri biti s Isusom sjedinjeni, koliko svoju volju izjednačimo s njegovom.

Svi sakramenti a osobito Euharistija pomažu i razvijaju naše sjedinjenje s Isusom, da rastemo u Kristu »do zrele dobi punine Kristove« — kako kaže sv. Pavao.

Crkvena nam godina također u tom pomaže, ako je pratimo i zaista s njom živimo. Advent nam daje čežnju za Spasiteljem. »Rosite nebesa... — »Dođi, Gospodine...« Božićni nas dani ispunjaju radošću: Isus je tu. Rodio se — ne samo davno u Betlehemu, nego i danas u mojoj duši. Korizma nas ispunja grozom od grijeha i željom da popravimo ono što je Isusa na križ dovelo. I mi s njim umiremo grijehu, da uskrsnemo u novi život.

Uzašašće nas upozoruje na stalnu i nevidljivu prisutnost Kristovu u Crkvi i u svakom od nas. A dolazak Duha svetoga i nas kao i apostole obavezuje i učvršćuje u ulozi koju je i

nama Krist odredio: Da budemo njegovi svjedoci — sve do kraja zemlje.

Njegov glas ne odjekuje, kao onda dok je okupljao tisuće slušača — moj glas, tvoj glas treba da govori mjesto njegovog. I da slavi Oca, i da poziva k njemu braću.

On ne hoda više od mjesta do mjesta — ti i ja hodamo mjesto njega, u ime njegovo, zapravo nosimo njega.

On ne pruža vidljivo svoje ruke da liječi i blagosliva, tvoje i moje ruke mu danas služe u tu svrhu.

***

»Bolje je za vas . . .«

Što može biti bolje, što može biti ljepše, nego nastaviti u današnjem svijetu njegov zadatak, vršiti njegovu ulogu, nositi i davati Krista današnjem svijetu.

A. MILIČIĆ

Dr IVAN MERZ – NAŠ UZOR

(Prigodom 35-godišnjice njegove smrti 10. V 1963.)

Bilo je to 10. V 1928., dakle pred 35 godina, kada je ispustio svoju svetu i plemenitu dušu naš dragi Dr Ivan Merz. Svima nam je bilo teško, kad smo čuli za njegovu smrt, ali za njega i za sve nas ona je bila dobitak, jer je on, od tada nadamo se u direktnoj vezi sa Svemogućim i tu se moli za sve one, koji mu se za pomoć obraćaju. — To nam svjedoče i mnoge milosti, koje su se po njegovom zagovoru dogodile poslije njegove smrti.

Svi mi koji smo ga lično poznavali, vidjeli smo da je to bio nadčovjek i da je posjedovao kršćanske kreposti u herojskom stupnju. Nakon Ivanove smrti tek se je pokazala njegova veličina — tog Euharistijskog viteza naših dana. On je sam kazao: »Okanio sam se estetsko-literarnog gledanja na svijet i počeo promatrati život kakav je u stvarnosti tj. u koncepciji Spasiteljevoj . . .« Merz je imao posve katoličko shvaćanje, koje se očitovalo najprije u tome, da je sve gledao i prosuđivao u izrazitom svijetlu crkvenih odredaba, smjernica i nastojanja. On kaže: »U katoličkoj crkvi vidim sliku preljubljenog Spasitelja i Boga Isusa, a u sv. Ocu Papi gledam čovjeka, kojega je moj Bog postavio za vrhovnog vidljivog namjesnika na zemlji. Zato ljubim katoličku crkvu i sv. Oca Papu, kao Isusa«.

Daljna je značajka Dr Ivana Merza njegova iskrena i duboka pobožnost koja je zahvaćala čitavog čovjeka. Potpuno se je oslanjao na sv. liturgiju. Već za svoju doktorsku radnju izabire liturgiju. Kasnije piše članke u raznim časopisima ističući njezinu ljepotu i odgojnu moć za život. Sv. Misu je dnevno slušao i iz misala pratio, te se redovito preko iste pričešćivao. Smatrao je da je sv. Misa bez sv. pričesti donekle krnja. Žrtva je tek onda potpuna kada se u misi u najtješnjim vezama ljubavi sjedinjujemo s Isusom. Evo što Merz piše o sv. liturgiji: »Po liturgijskom razmatranju svaki katolik postaje velik i univerzalan. On stavlja po strani svoje osobne interese i počinje osjećati što osjeća crkva, taj velebni odraz samog neizmjernog Krista. Vjernik koji se liturgijski moli pridružuje se korovima anđeoskim, koji neprestano hvale Stvoritelja i tako je njegova molitva socijalna, sjedinjena sa svetom Crkvom«. Tako je Ivan bio zaista liturgijski čovjek, pa kad bi sada bio živ vjerujem da bi u ovom našem liturgijskom listu »Molite braćo« njegovi članci bili redoviti.

Njegov grob na Mirogoju posjećuju brojne pobožne duše i njemu se mole. Mogu reći, da sam i ja svakom zgodom, kad sam navraćao u Zagreb, posjećivao njegov grob. Izjavljujem, da sam se uvijek osjećao, kad sam bio kod njegovog groba, kao da se nalazim na grobu sveca. Da na grobu Merza koji je očekivao »Milosrđe Gospodinovo i vječni počinak na Srcu Isusovu« kako to kaže njegov grobni natpis. To je bio Ivan Merz: čovjek Žrtve-Euharistije i Apostolata.

Sveta Crkva, naša predobra majka, čiji je Ivan za svog života bio vjerni i odani sin, u godini 1958. otvorila je crkveni proces, po kojemu je naš Dr Ivan Merz dobio naslov »Sluga Božji«. Sada se sabiru materijali za njegovu beatifikaciju. Znamo da će ovaj drugi stepen dugo trajati i zato se molimo Trojstvu za milost, da bi se Dr Ivan Merz čim prije slavio, kao blaženik i svetac na našim oltarima.

Ivo ARNERIĆ, svjetovnjak

»Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Pođite stoga i učite sve narode; krštavajte ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Učite ih da vrše sve zapovijedi koje sam vam dao. I evo JA SAM S VAMA U SVE DANE DO SVRŠETKA SVIJETA.«

(Ev. na blagdan Presv. Trojstva)

SMRT POZNATOG KATOLIČKOG RADNIKA

U Zagrebu je dne 9. IV preminuo u 85-godini života poznati katolički radnik *Frano Ženko Donadini.* Prije rata vodio je katoličke omladinske organizacije u Dalmaciji, a u godini 1960. proslavio je »Zlatni vjenčani jubilej« kada je bio i visoko počašćen od Pape Ivana XXIII. Za svog života bavio se je zadrugarstvom te je 47 godina bio zadružni revizor. Napisao je desetak knjiga u zadružno-gospodarskom smjeru, i mnogo članaka u ranijim katoličkim listovima i časopisima. Bio je uži suradnik blagopokojnog Dr Ivana Merza. Neka mu je pokoj vječni! I. A.

ZAŠTO IDEŠ NA MISU?

Dragi moj Ivo!

Drago mi je što pišeš da i u gradu redovito ideš na misu, ali čini mi se da nisi baš posve na čistu, *zašto* treba da ideš. Neće škoditi da ti neke stvari razjasnim.

Vidiš, Misa nije neke vrsti nedjeljni sastanak, gdje neki mogu pokazati svoje novo odijelo ili kroj svoje haljine. Nije to ni prigoda da vidiš neku djevojku ili da ona vidi tebe. Niti je to prigoda da upoznaš ljude koji slično misle kao i ti.

Ne smije ti biti ni glavni razlog da ideš na Misu, jer tu velečasni Petar ili Pavao drži lijepe propovijedi. Ili zato jer se u toj crkvi lijepo pjeva. Ili zato jer ti je taj svećenik simpatičan i prema tebi vrlo ljubezan, pa nećeš da mu se zamjeriš. Ili zato jer bi se ljutila mama, kad bi čula da ne ideš, a i ja. Niti zato jer si se tako od djetinjstva naučio, pa ti se čini da ne znaš što bi drugo radio u nedjelju. Pa čak niti zato jer je to zapovjedano, jer je to kršćanska dužnost, i jer bi bio grijeh ako ne ideš. To mogu biti popratni motivi koji mogu imati svoju vrijednost, ali ne smiju biti glavni.

Ići na Misu znači sastati se s Bogom i svojom braćom u Bogu. Znači otvoriti svoj duh da čujemo riječ Božju koja nas spasava, i da govorimo Bogu zajedno s Isusom: Oče naš, koji jesi na nebesima... U Misi Bog govori nama i mi njemu.

Ali još više, mi ne govorimo samo i ne slušamo samo: mi primamo i dajemo. Mi *dajemo* Bogu, prikazujemo mu zajedno sa cijelom Crkvom, žrtvu Isusa Krista umrlog i uskrslog za nas. Mi *primamo* u pričesti Tijelo i Krv Isusa Krista, kao hranu koja u nama podržava život milosti i ljubavi.

I to ne samo ljubavi prema Bogu, nego i prema ljudima. Zbog toga je često i slabo sudjelovanje u Misi, jer mislimo samo na sebe, i odjeljujemo se, odvajamo se od drugih svojih susjeda, članova drugog naroda ili klase.

Kako možemo tražiti susret s Ocem, ako odbijamo svaki susret s braćom?

Zato »ići na Misu« ne znači samo moliti s onima i za one koji su s nama, nego i za one koji su odvojeni bilo čim. Za one koji našeg zajedničkog Oca ne priznaju i koje trebamo mi k njemu privesti. Za one koji trpe i boluju i kojima trebamo pomoći; Za one koji gladuju i s kojima trebamo dijeliti svoj kruh, kao što i Krist dijeli s nama svoje tijelo; za one koji su u mržnji i nemiru i kojima trebamo dati Kristov mir.

Nemoj misliti, dragi moj Ivo, da sudjelovati u misi znači samo provesti pola sata ili sat u crkvi svake nedjelje, i da je s tim sve gotovo do druge nedjelje. Misa obavezuje, traži čitav naš život. Ona čini da u nama raste ljubav Božja. Ona nam pomaže da bolje ljubimo Boga i ljude — svoju braću. pomaže nam da svakog dana, a ne samo nedjeljom, budemo sve više učenici Isusovi.

Ti nisi više dijete, i treba da to shvatiš i vršiš ne iz navike ili obzira prema nama, nego iz jasnog i čvrstog uvjerenja. Očekujem da ćeš ove moje retke primiti srcu, kao što ti ih od srca šalje

Tvoj tata.
(F. S. 1963)

CRKVA

Kad putujete na duljim relacijama,. uvijek opet i opet uočujete tu i tamo crkve, koje se svojim tornjevima uzvisuju iznad svih zgrada i daju posebni ugođaj tome kraju, ali i posebni ugođaj u našem srcu. Da, jer to su mjesta posvećena javnoj službi Božjoj, mjesta gdje prebiva Krist u tabernakulu. Mi danas upravo ne možemo zamisliti našu vjeru bez crkve. No, ipak, nekoć nije bilo tako. Naši dragi prvi kršćani, u onim teškim danima progonstva sastajali bi se po poljima, na lađi, u kakovoj kući, ili posebno u katakombama pod zemljom... a o crkvama nije moglo biti ni govora. No čim su nastupile povoljne prilike, nešto malo u trećem stoljeću, a zatim iza 313

godine, kad je kršćanima dana sloboda, počelo se na veliko graditi crkve, pa od onda do danas.

Prema svojoj namjeni crkve mogu biti različne:

Ako je crkva u centru biskupije onda je to *biskupska crkva ili katedrala.* Taj naziv dolazi od riječi katedra, što znači u ovom slučaju biskupsko prijestolje u toj crkvi, koja je učiteljska i sudačka stolica za svu biskupiju. Ako je ta crkva glavna u jednoj crkvenoj pokrajini, onda se zove *metropolitanska.*

Glavna crkva jedne župe jest *župna crkva,* te njom upravlja župnik. Na području župe često se nalazi još po nekoliko manjih crkvica, koje nazivamo *kapelama,* ili *filijalnim crkvama.* Dobro dolaze kao pomoćne crkve u pojedinim dijelovima župe.

Crkve, koje pripadaju nekom samostanu zovu se *samostanske.*

Već sam vanjski izgled crkve usmjeruje naš pogled gore, prema Bogu. Toranj stoji kao prst uperen prema nebu i dovikuje nam: Čovječe, sjeti se, zašto si na svijetu! Križ na vrhu tornja govori, kojim putem se taj cilj postizava. Ura nas podsjeća na prolaznost zemaljskog života . . .

Ulaz, koji je ponekad ukrašen kipovima i slikarijama (te ga zovemo portal) predočuje nam naš ulaz u nebo. Smjer crkve po mogućnosti takov, da je glavni oltar smješten u pravcu istoka, a glavni ulaz prema zapadu.

Svakom kršćanskom srcu posebno su draga *zvona* u tornju. Ona zovu žive: na molitvu svakim danom tri puta (za »Anđeo Gospodnji«) i na polazak k sv. Misi i drugim pobožnostima. Čuj ih! Ne ogluši se! — Zvona mrtve oplakuju. Njima navještamo smrt vjernika i uz zvukove zvona polazi sprovod na groblje. Bez zvona bi nam bila velika praznina. Kad se dogodi, da je nekome uskraćeno zvonjenje, jer je svojom krivnjom otišao neizmiren s Bogom, kako je to teško bližnjima. No, to je opomena, neka misle na svoje bolesnike i umiruće.

Kao što nisu imali crkvi, tako nisu imali niti zvona u prva kršćanska vremena. Znamo, da su zvona upotrebljavana u 6. stoljeću u Irskoj i Galiji, a u 7. i 8. stoljeću bila su već posvuda uvedena. Najprije su bila malena, različitog oblika, kovana od željeznih ili bakrenih ploča, a kasnije su lijevana. Ima i veoma velikih i teških zvona (i preko 200 centi), no i zvuk im je veličanstven. Blagoslov novih zvona obavlja se svečano, često puta dolazi tada biskup u župu.

-an

ŠTO JE LITURGIJA?

Bože! Ja u Tebe vjerujem! O Tebi mi govori cijela stvorena priroda, svemir . . .

O Tebi mi govori moja savjest . . .

O tebi mi govori Tvoja objava . . . preko Krista nam donesena . . .

Ti jesi: silan, neizmjeran moću i dobrotom!

Zar ne, čim pomislim na veličanstvenost Božju u duši mi se javlja poštovanje prema Njemu, počitanje, poklon. Ja ga hoću štovati! Drugačije ne mogu! To mi je jasno! Moja duša čezne za Bogom!

No, što je u srcu, to se očituje i prema vani. Jer smo ne samo tjelesni, nego i duhovni to moramo i nutarnjim i vanjskim načinom Boga štovati.

Kako ćeš upriličiti svoje vanjsko štovanje Boga? Evo Ti mogućnosti:

— *Privatno štovanje!* Ti sam iskazuješ na svoj način Bogu svoj poklon, klanjanje, zahvalu, prošnju. Ti sam! Kod kuće ili u crkvi ili bilo gdje!

— *Zajedničko!* Kad vas je više. Na pr. cijela Tvoja obitelj se skupi, pa zajednički molite, zajednički pjevate svete pjesme . . .

— *Liturgijsko!* Ako to štovanje Boga predvodi svećenik u ime naroda, po obredima od Crkve propisanim, onda je to službeno, javno štovanje Boga, koje zovemo LITURGIJA. U tom smislu govori se o liturgijskoj pobožnosti. U liturgiju spada sv. Misa, sakramenti, sakramentali (razne blagoslovine na pr. blagoslov i posipanje pepela na Pepelnicu, blagoslovi raznih predmeta, polja, usjeva . . .) i molitva brevijara, na koji su obvezani svećenici.

Liturgija je najbolje štovanje Boga. Tu su molitve nadahnute Duhom Svetim, a kriju u sebi veliko blago, veliku mudrost u malo riječi Liturgijska pobožnost jest zdrava pobožnost. Liturgija uznosi duše Bogu. Liturgija je posvetila mnoge. Pred liturgijskim obredima uzdrhtale su od ganuća i raskajanosti i mnoge grješne, zalutale duše i vratile se natrag u kuću Očevu.

— Liturgija treba mjesto gdje se obavlja. Tome služe crkve i groblja . . .

— Liturgija treba razne predmete za sv. Misu, za sakramente . . . (kalež, patena, pala . . .).

— Liturgiju vode od Crkve ovlaštene osobe, koje je Crkva zaredila...

— Liturgija se vrši raznim svetim znakovima, činima...

Stoga, kad govorimo o liturgiji, moramo govoriti i o sv. mjestima, svetim stvarima, o liturgijskim osobama, o liturgijskim vremenima, o liturgijskim činima.

Ako toga ne poznaš, dragi kršćanine, onda je Tebi sakriveno veliko blago, onda ne možeš razumjeti liturgije, niti joj se radovati, niti od nje crpsti hrane za dušu u onoj mjeri, koliko bi mogao, da je poznaš.

Upoznavat ćemo Te sa ovim pitanjima u našem listu »Molite braćo«! Čitaj, da još više uzljubiš sv. Crkvu i da još više s njom živiš i osjećaš.

-an

ŠTO RADIŠ POSLIJE SV. PRIČESTI?

Da li si kada vidio ovo: kršćani u crkvi ispovjedaju se i zatim čekaju na sv. Pričest... i čim su dočekali taj čas, odmah ravno prema izlazu iz crkve. Što misliš o tome? — Mislim slično kao o čovjeku, koji bi otišao iz kuće čim mu u kuću dođe njegov prijatelj u posjete. Da, nekako upravo tako, jer u sv. Pričesti dolazi nam — to dobro znamo! — Isus Krist, a mi kao da se trsimo, da bismo to što prije zaboravili.

Ili oni vjernici, koji iza sv. Pričesti ne odlaze odmah iz crkve, ali vidi se na njima kako im je dugočasno i kako nijemo i neraspoloženo stoje čekajući, da se udalje, čim to i ostali učine.

Nego? Što bi trebalo?

Davno smo čuli riječ: Zahvali se iza sv. Pričesti! No, to neće biti samo odjesečeni kratki, »Hvala« i ništa više, nego ta zahvala treba biti ipak malo dulja. Nije previše oko 15 minuta posvetiti njoj.

Pa što da radim kroz to vrijeme? — Ima raznih oblika zahvale. Odaberi, koji Ti najbolje odgovara. Posluži se molitvenikom, gdje ćeš naći upute i tekstove molitava! Evo Ti i ovdje nekih misli!

— Saberi se! Nastoj doživjeti istinu: Kod mene je stvarno moj Bog! Krist Spasitelj! — Pokloni Mu se ponizno! Priznaj, da sve imaš od Njega! Istinskim srcem zahvaljuj mu i za

tvoj život i za sve stvoreno i osobito za dragocjeno blago svete vjere. Ne mora biti puno riječi! Riječi nevjernog Tome, ali kasnije i te kako vjernog, riječi njegove »Gospodine moj i Bože moj!« tako mnogo kazuju, kazuju i vjeru i pouzdanje i ljubav i pokajanje i opredjeljenje za Krista i čežnju za Njim... I čovjek ih može mnogo i mnogo puta ponoviti sa punom dušom žednom Boga svoga.

U molitveniku ima raznih molitvenih obrazaca. Odaberi prikladne i uvedi ih u svoju zahvalnu pobožnost iza sv. Pričesti.

No, jedno se osobito naglasuje! Zahvala iza sv. Pričesti može i treba biti osobna! U vidu svoga duševnog stanja, svojih potreba, križeva, napasti i sl. usmjeriti zahvalu i molitvu! Mogli bismo tako govoriti o zahvali djece, mladića, djevojaka, zaručnika, muževa itd. Svaki ima svoje specijalne potrebe i to sada baš ove! U tom smislu priviknuti se moliti!

Na pr. prkosljivi dječak, koji nikome ne da mira... taj će u zahvalnoj molitvi moliti usrdno Isusa za pomoć u toj njegovoj mani, da se je oduči, da bude dobar.

— Jedna djevojka stoji pred velikom odlukom; udaja ili ne! On je grub, psovač, alkoholičar! A opet nema druge prilike! Ili: u pitanju je vjenčanje. S njim se ne može vjenčati radi neke njegove zapreke. Odlučiti se u brak bez vjenčanja ili ostati sama? Odlučiti se za život bez Boga, jer će biti isključena od sakramenata i ostalih prava u Crkvi... ili odreći se njega, koji nudi visoki životni standard? — Kušnje su to velike. Sad se pokazuje zrelost jedne djevojke. To je glavna životna matura. — O, u takovim časovima, skrušena Ispovijed i iza pobožne sv. Pričesti — klekni i moli u smislu svojih potreba. Pitaj Isusa, što da učiniš. Osluškuj riječi, koje Ti govori... prisjeti se Evanđeoskih pouka... misli stvari pod vidom Isusovih riječi »Što koristi čovjeku, ako cijeli svijet dobije, a dušu svoju izgubi?« I moli, usrdno moli, žarko moli, ustrajno moli, da spoznaš, da vidiš, da budeš jaka, da rečeš konačno »Bože neka bude volja Tvoja«! Tvoja volja! I ništa protiv nje! Ništa ni za volju koga!

— Kad Te muči taština, oholost... i opet i opet, onda moli u zahvali za dar poniznosti! Iz najdubljih dubina duše govori »Isuse blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu Svojem!« Bolje je to, nego suhoparno nizati molitvene formule, koje možda za ovaj čas nisu za Tvoje potrebe i tvoje raspoloženje.

— Molitva oca obitelji, molitva majke bit će usmjerena u tom vidu, da u svom očinskom i majčinskom zvanju, učine ono, što treba, časno i pošteno... uz smjernu molitvu za svoju djecu.

— Bolesnici i starci za svoje staračke dane, da budu kruna života u savršenom predanju Gospodinu Bogu.

— U velikim poniženjima, osiromašenju, pred teškim podhvatima, pred velikim križevima... raspoloži u tom smislu dušu svoju, moli da u pravom duhu Kristovu sve podneseš... i da sve bude usmjereno na zadnje dobro.

Nije li radi slabih zahvala manjkav učinak sv. Pričesti?! A nije li veliki postotak vjernika, koji se prekratko i slabo zahvaljuju?!

Pitanje je to, o kojem će svaki razmisliti i stvoriti stvarne odluke za svoje buduće sv. Pričesti. Da treba nam živog, osobnog kontakta sa Spasiteljem! Bit će nam duša zagrijanija za sve dobro!

ODAKLE MU TA NEOBIČNA ENERGIJA?!

Ne vjerujem, da među katolicima, koji redovito posjećuju crkvu i propovijed, ima netko, tko nije čuo za velikog Japanca i još većeg katolika — žrtvu atomske bombe dr Takaši Nagaja!

Umro je od 43 godine, 1. V 1951. Liječnik-učenjak; röntgenolog. Svojim požrtvovnim radom sam je postao žrtva nesretnih zraka. Zdravlje mu je očito i rapidno išlo nizbrdo. A onda je još spuštena i atomska bomba na njegov grad Nagasaki. Izgubio je ne samo svoj dom nego i ženu, a zdravlju je zadan još jedan novi fatalan udarac.

Ali on snosi svoju tešku sudbinu kao kršćanski heroj. A usto radi i dalje neumorno kao liječnik. Skoro do iznemoglosti se umara obilazeći i liječeći žrtve atomske bombe. I počinje jednom novom djelatnošću u stanju skoro potpune fizičke iznemoglosti, ležeći na podu svoje limene barake — piše katoličke knjige. Djeca bi mu od vremena do vremena morala masiranjem povratiti njegovim rukama radnu moć, da uzmogne nastaviti s pisanjem. Bilanca te njegove djelatnosti ima čisto nevjerojatni izgled: napisao je 20 knjiga, a od toga pet »best-sellera« Japana. »Krunica« je, na pr., izašla ujutro iz tiska, a navečer je već bila razgrabljena — Japanci su stomilijunski narod, a usto i ljubitelji knjige, pa je i naklada sigurno bila

velika. Knjiga »Oproštaj od moje djece« rasprodana je u jednoj godini u 220.000 primjeraka. Itd. Gotovo cijeli honorar, što ga je krvavo zaslužio svojim pisanjem, daje za gradnju crkve i škole. Uz svoju bijednu kućicu podiže dječju knjižnicu. Leukemija mu je sisala već posljednju životnu snagu, pisati više ne može, i sad se prihvaća kista. U 15 akvarela prikazao je posljednjih dana života otajstva sv. krunice.

U te suho i površno nabačene podatke o njegovu životnom djelu unijet će nešto više života i svijetla i slijedeće činjenice: Kad je blagopokojni Pijo XII saznao za njegovu smrtnu bolest, poslao mu je osobno pismo i krunicu na dar, koju više nije puštao iz svojih ruku, a kasnije mu šalje i sidneyskog kardinala kao svog osobnog izaslanika. I japanski car došao mu se pokloniti. Imenovan je nacionalnim herojem i prvim građaninom carstva. Kad je umro, sve su novine u Japanu, pa i budističke, pokojniku posvetile duge stupce. Pogrebna je povorka bila duga pet kilometara.

A znadete, gdje je crpio tu herojsku energiju Dr Takaši Nagaj: »Presveto, koje mi je svake nedjelje donosio pater Ušida, daje mi u svakoj Pričesti čudesnu snagu. Sam po sebi ne bih mogao ništa!«, njegove su riječi. K.

OBNOVA CRKVE — OBNOVA POJEDINACA

Crkva nije nešto daleko, apstraktno, na oblacima. Ona je živi organizam, oživljen Isusom Kristom, njegovim presvetim Duhom i milošću. Taj se život ostvaruje u ljudima. Traži svako pojedino srce. Računa sa svakom dušom na planetu kao svojim članom, uzidanim kamenom, ucijepljenom lozom... To je organizam po ljudima, među ljudima, za ljude. Crkva je povijesna isto toliko, koliko i nadpovijesna. Zemlji pripada kao što pripada i nebu. Ona je pripravna za nebo na ovim blatnim tlima. Znači, da je Crkva takova, kakvi smo mi. Ne samo svećenici i redovnici. Ne samo »odabranici«, s kojima kao da više računa i sam Bog, jer valjda i oni s Njime više računaju. U Crkvu su uzidani i na Krista nacijepljeni svi ljudi, koje je preko krsne vode Krist preporodio, Otac priznao za djecu, Marija Majka za svoju brigu.

Zamislite si obitelj, koja želi biti poštena, plemenita i savjesna. Odjednom djeca ili roditelji ili svi zajedno odu — što se veli — do poganca. Zamislite selo ili grad, koji ne želi zla

glasa, a kad tamo u njemu se kote razbojnici i zlikovci. Što tu treba učiniti, da ih spasimo? I slijepac vidi, i nepismen to razumije. Moraju se zalutali pojedinci obratiti, opaki popraviti, svi u dobru ustrajati. Nikad zajednica nije ni bolja ni gora, no što su njena djeca.

Isto vam je tako s Crkvom. U povijesti je doživjela nekoliko sjajnih razdoblja. Život je u njoj upravo bujno cvao, nosio mase svijeta preko uređenog života na zemlji u blaženi život na nebu. Ali su se rasklapale i tužne stranice njene povijesti. Znala se je naći u teškoćama izvana, u progonima i desetkovanjima. Ali je to nije mnogo uznemirilo. Nahrupile su krize i teškoće iznutra, pa se izrodiše u krivovjerja i nevjeru. To je bila teška bol. Ali je njena najveća muka — jad i bijeda u srcu preostale djece. Njihova nesreća, pad i grijeh. Njihova nebriga za vječnost, posvemašnji nehaj za milost. Crkva je u svojim svetim izdancima vazda zelena. Ali je na njenom deblu često mnogo suhih grana. Mjestimice, kao da je iznakaziše gnjile rane... Znamo, da i danas toliki u Crkvi kršteni — od Crkve ne žive. Misli su im skrenule na drugu stranu. Život im se survao opasnom krivuljom u duhovni ponor. Crkva ih opominje. Ni njihova savjest ne šuti. Ali prilike, koje ih zavedoše; obziri, koji na njih djeluju; navike, koje im uđoše u krv i život — naprosto smrviše njihovo prvo kršćansko uvjerenje, ako su ga imali; ili ga ugušiše, ako se je htjelo probiti.

Mi, koji vjerujemo i želimo živjeti prema nauci vjere, imamo golemu dužnost. Dužnost opomene i molitve. Moramo kazati riječ ljudima i riječ Bogu. Primjer našeg života mora ljude opominjati i Boga veseliti. Time Crkvi privodimo odbjegle i grješne. Tako preko nas djeluje sila, koja teče iz Probodenog Srca za sve. Obnovljenim svojim životom svjedočimo, da je naša Crkva punina plemenitosti, dobrote i svetosti. Drugi preko nas dolaze na vrela, koja — veli dr Schaepper — u blizini ključaju, ali mnogi bez nas ne će nikad piti vode spasenja iz njih. Treba prigušiti buku i urnebes ludog svijeta, da začujemo poziv Isusova Srca.

Tko želi, da naš Sabor ne bude samo vanjska i papirnata igra, da se ne pokazuje samo u vanjskim svečanostima i više manje pametno izrečenim odlukama, taj mora odmah danas — i sjutra pa nadalje — pomagati sve Oce naše vjere na njihovu djelu svojim radom. Radom oko sebe. U sebi. Na svojoj duši. Moramo svoje misli prilagoditi potpuno Kristovima. Svoje želje moramo pronaći u dubini njegova dobroga Srca. Svoje

djelovanje upriličiti njegovu primjeru. Sav svoj život posvetiti Majci Mariji u službi Majke Crkve.

Sabor će biti golemo djelo, ako mu pomognemo, da to bude. Obnovit će Crkvu i po njoj svijet, ako Crkva potpuno obnovi svu svoju djecu — sve nas. Pomoći će nemirnom čovječanstvu, ako mi ubacimo u to djelo svijesno i zdušno svoj prilog dobrote. Makar bilo nezapaženo i tako malo. Makar ko ona udovica donijeli svoja dva novčića. Bog vidi da bismo time htjeli dati sve. Od srca. Od sve duše. To će se — znajmo — vjerno knjižiti — i gdje treba pošteno isplaćivati.

BAREM TO JE LAKO!

Pred 5—6 godina penjao sam se jedne večeri pokasno strmom ulicom jednog od naših većih gradova, da učinim posjet poznatoj obitelji. Dijelilo me je od kuće još valjda samo desetak metara, kad je dopro do mene milozvučan mrmor mnogih glasova. Što smo se kući više bližili, ja i moj pratilac, bilo nam je sve jasnije: To okupljeni članovi obitelji obavljaju zajedničku večernju molitvu. Molili su i Gospinu krunicu. A tako je bilo svaki dan. Nastavljam doslovnim prepisivanjem iz svojih bilježaka:

»Otac i majka i devetero djece. Deseto je umrlo. Najstarija hoće da živi u djevičanstvu u svijetu i besplatno sprema najbližu crkvu. Jedna od nekih 25 godina možda će se ovih dana udati. Kad s njom razgovaraš, imaš dojam, da govoriš s dobrom stidljivom djevojčicom. Jedna hoće svakako u samostan. A i svi drugi su dobri. Jedan će od sinova slijedeće godine reći prvu sv. Misu, a drugi je također u sjemeništu. Užitak je boraviti u toj kući, jer u njoj vlada potpuni sklad. — Šta im je otac? Niži željeznički službenik, ali je uz pomoć svoje marljive i čestite žene uspio i sagraditi lijepu kućicu i odgojio toliku djecu. Stariji su svi školovani, a mlađi se školuju.«

Te lijepe odlike spomenute obitelji — nisam sve rekao, već samo nešto — rezultiraju sigurno i iz zajedničke večernje molitve. Ne mora iz takve obitelji niknuti nijedno svećeničko ili redovničko zvanje; ne mora se nijedno takvo dijete odlučiti za doživotno djevičanstvo u svijetu. Ali će nešto sigurno biti nuždan plod zajedničke molitve u svakoj našoj kući:

Svi će članovi obitelji osjetiti još veću međusobnu povezanost i ljubav!

Osobito će u srcima takve djece vladati topla ljubav i zahvalnost prema roditeljima! I obratno: takvi će roditelji zbilja živjeti za svoju djecu!

Po stalnoj zajedničkoj molitvi vjera ne će slabiti, već stalno jačati!

Nad takvom će se kućom i obitelji osjećati u svakom pogledu vidljiv Božji blagoslov!

A zbilja je barem to lako: Obavljati zajednički večernju molitvu! K.

DILJEM CRKVE...

CRKVA U AZIJI

Crkva se je rodila u Aziji, a ipak ima samo 2 posto stanovništva, koje poznaje Evanđelje. Dva posto na kontinentu, koji broji više od polovice stanovništva cijelog našeg planeta. U većini zemalja je Katolička crkva tek zrno gorušično, koje treba da pomoću milosti postane veliko stablo.

Tek šaka katolika nalazi se u Burmi, Tailandu i Kambođi. Ove tri zemlje broje 47 milijuna duša, a od toga tek 250 hiljada katolika.

Indonezija sa 90 milijuna stanovnika ima 90 posto muslimana, a samo 200 hiljada katolika.

U Pakistanu, drugoj muslimanskoj zemlji, od 86 milijuna stanovnika ima samo 40 hiljada katolika.

Indija sa 500 milijuna broji 6 milijuna katolika. Trećina katolika ima staru liturgiju, sirsko-malabarsku i sirsko-malankarsku. Prvi misionari u Indiju su došli iz Sirije iz prvih dana Crkve. Momentalno je Indija zemlja, koja iza Filipina i Južnog Vietnama ima najveći broj katolika. Ipak je to prema mnoštvu pogana tek neznatna manjina.

Utješna je činjenica da je kler u većini sastavljen od domaćih sinova, Indijaca. Evanđelje se širi od juga prema sjeveru.

Indija je zemlja sa starom civilizacijom i u kršćanstvu gleda nisku religiju, dobru za najniže slojeve — parije. Da bi raspršila te predrasude Crkva strpljivo uspostavlja dodire sa intelektualnom i društvenom elitom zemlje. Koleđi i univerze u tom pogledu igraju veliku ulogu: polovica današnje indijske elite je prošla kroz škole otaca Isusovaca. Malo pomalo i predrasude nestaju, Crkva je priznata i poštovana; uživa slobodu u većoj mjeri, nego li za vrijeme engleskog kolonijalizma.

Južni Vijetnam je jedina zemlja azijskog kontinenta gdje katolici prelaze 10 posto. Ima deset biskupa vijetnamaca, a njih pomažu 1.100 vijetnamskih svećenika.

Sjeverni Vijetnam na 17 milijuna ima samo 800 hiljada katolika. Uglavnom su grupirani po selima. Domaćih svećenika ima

300, dok 9 biskupa-Vijetnamaca ne mogu posjećivati svoje vjernike po selima.

Japan na 92 milijuna stanovnika ima samo 300 hiljada katolika. Na navedeni broj katolika dolazi 300 svećenika domaćeg porijekla i 1.300 stranih. Nadalje ima 15 biskupa sa 1 kardinalom-Japancem, dok u Tokiju sjemenište broji 180 sjemeništaraca.

Kršćanstvo u Japanu ima mučeničku prošlost. Dva i pol vijeka bez svećenika, malo kršćanstvo je sačuvalo svoju vjeru i nadu da ponovno nađe Crkvu. Upravo Nagasaki je bio centar te vjere i nade, ali i centar, koji je kušao atomsku strahotu. Japan je prva azijska zemlja, koja se približila Zapadu, preuzela znanost i tehniku Zapada i tako iz Srednjeg Vijeka, kroz malo godina, prešla u naše stoljeće i nadmašila industrijom i neke zapadne zemlje. Ipak pri tom prilagođivanju Zapadu, Japan nije napustio svoju civilizaciju i moralnu tradiciju.

Iza više vjekova se kršćanstvo Japana preporađa. Japanski katolici su pozvani da igraju važnu ulogu u Crkvi.

Filipini su jedina kršćanska država Azije. Sastoji se od 7 hiljada otoka, na kojima živi 25 milijuna stanovnika, a od toga 21 milijun katolika sa 19 biskupija. Veliki manjak svećenika (na otoku Mindanao dolazi 1 svećenik na 23 hiljade vjernika) nadomještava se sa katehistima regrutiranih iz redova katoličkih studenata. U Manili 8 hiljada studenata-katehista poučava 180 hiljada djece.

Prigodom euharistijskog kongresa u Manili 1956. Pio XII je izjavio, da su Filipini jedina katolička zemlja jugoistočne Azije, kojoj je Bog namijenio ulogu, da misjonari prostranim predjelima poganstva diljem Istočne Azije. Usprkos manjka svećenika kod kuće, Filipini šalju svoje misjonare u Japan, Indoneziju i Pakistan. Godine 1959. poslali su 30 misjonara. U Manili su Isusovci osnovali Misijski pastoralni centar da bude u službi misija Dalekog Istoka.

U tisku je knjiga Mirka Validžića o Srcu Isusovu i moralno-društvenim problemima suvremenog kršćanstva pod naslovom »Ranjeno Božje Srce«. Knjiga je suvremeno opremljena, a obuhvaća preko 300 strana. Izlazi u rujnu ove godine. U pretplati stoji Din 1.200.— Narudžbe i novac slati na: Hermina Fintić, Zagreb I, Trg Kralja Tomislava 21 (Ćirilo-Metodsko Društvo).

OBAVJEST UREDNIŠTVA I UPRAVE

Ovaj puta list izlazi kao dvobroj 6—7, jer je prilog »Sveta Misa« zbog Velike sedmice i Uskrsa izašao u dva sveska, dok je prilog 7. donio misne obrasce za svibanj i lipanj. List je stoga zaostao, da prilog stigne na vrijeme.

Molimo da se to uvaži.

Neki primjerci priloga br. 7. su pogrešno uvezani, tako da su jedne stranice izostavljene, a druge dvaput stavljene. Pogrešni primjerci će se zamijeniti na zahtjev.